

[Vanggaard.]

nordiske Gloser, som var ved at forsvinde i Dansk, og saa lod Børnene faa Diktatstiler, hvori disse Ord forekom, saaledes at de paa denne Vis blev bevaret i det danske Sprog til Gavn for den gensidige Forstaaelse i Norden.

Dernæst maa det fremhæves, at der hersker en ikke ringe Uvidenhed om hele dette Sprogspørgsmaal. Mange ved ikke, at disse nordiske Sprog for ikke saa mange Aarhundreder siden var eet Sprog. Jeg vilde her gerne spørge, om den højtærede Undervisningsminister kunde tænke sig at sætte ind paa dette Punkt. Et lille Hæfte med Oplysninger om Udviklingen inden for det nordiske Sprogomraade burde være ethvert Skolebarns Eje i Norden. Kunde det ikke tænkes, at et saadant lille Hæfte kunde faa Indpas i alle Skolerne her i Landet, og at man henledede Elevernes Opmærksomhed paa, at de har et større sprogligt Fædreland, derved, at man gav dem Stileopgaver i Emnet, som f. Eks.: „Det nordiske Sprogfællesskab“ eller: „Hvilken Fordel har det, at de nordiske Folk forstaaa hinandens Sprog?“ eller lignende? Kunde den højtærede Undervisningsminister ikke tænke sig at tage under Overvejelse, hvilket „Tiltag“ — det tror jeg ogsaa er et fællesnordisk Ord — man passende kunde tage i dette vigtige Spørgsmaal om den nordiske Sprogforbistring? Det vilde sikkert glæde mange, for hvem dette Sprogfællesskab hører til de kæreste Værdier, og som derfor mener, at hvad der er værdt at have, er det ogsaa Umagen værdt at passe paa.

Til Slut vil jeg gøre opmærksom paa, at det jo ogsaa er lidt af et Grænsespørgsmaal. Det har Betydning, om der staaar 14 Millioner bag et Sprogfællesskab, eller der til sidst kun staaar 3½ Million. Vi vil staa stærkere i den kulturelle Grænsekampestrid, vi maa føre paa Nordens Vegne, hvis dette Sprogfællesskab opretholdes og udvikles, og derfor er dette ikke mindst en dansk Interesse.

Valdemar Sørensen: Det ærede Medlem Hr. Jensen-Brøby stillede nogle Spørgsmaal til den højtærede Indenrigsminister og den højtærede Landbrugsminister vedrørende Bekæmpelse af Sygdomme i Husdyrbestanden. Jeg skal for mit Vedkommende tillade mig at stille den højtærede Indenrigsminister nogle Spørgsmaal angaaende det offentlige Stilling til Behandling af og Modvirkning af Sygdommes Angreb paa Mennesker.

For et Par Uger siden udtalte den højt

ansete Leder af Rigshospitalets Klinik for Sindssygdomme Professor Helweg sig til Pressen om Insulin- og Cardiazolbehandlingen af Ungdomssløvsind, den hyppigste og mest kroniske af de Former for Sindssygdom, vi kender. Statistisk kan det tælles op, at det er denne Sindslidelse, som i største Udstrækning belægger vore Sindssygehospitaler og fylder deres Ekspektancelister, men hvad Tallene ikke kan give noget rigtigt Indtryk af, hvad de ikke kan maale, er det brede Spor af haabløs Ulykke og Sorg, denne Sygdom trækker efter sig hos dem, den rammer, og hos deres paarørende. Almindeligvis — og med Rette — er vore Læger meget tilbageholdende med Løfter om Resultaterne af deres Arbejde i Klinikker og Laboratorier. Men naar en af vor Lægevidenskabs Førstemænd inden for Psykiatrien nu kan betegne det Fremskridt i Sindssygebehandlingen, Insulin- og Cardiazolprøjtningerne, der har fundet Sted, som den vigtigste Begivenhed i sit Liv, maa vel det Tidspunkt være inde, hvor der kan gives Offentligheden en Redegørelse for, med hvilke Kendsgeminger man begrunder dette næsten mirakuløse Omslag fra Pessimisme til Haab i Kampen mod en af de uhyggeligste Sygdomme, der kan ødelægge Tilværelsen for et Menneske. Ud over spredte Avismeddelelser ved man jo kun meget lidt om det. Det er kendt, at Insulin herhjemme toges i Brug paa Riisskov Sindssygehospital i Efteraaret 1937, at Rigshospitalet tog det i Anvendelse i Begyndelsen af 1938, og at det i Aarets Løb ogsaa er taget i Brug paa andre Sindssygehospitaler. Men selv om det hele altsaa er saa nyt, maa der dog nu foreligge en Række Erfaringer, som kan give et foreløbigt Billede af, hvad den nye Behandlingsmaade, som Lægerne sætter saa store Forhaabninger til, kan komme til at betyde for de sindssyge, for de Institutioner, hvor de søger Helbredelse, og for Sindssygevesenet som Helhed.

Det maa i denne Sammenhæng ogsaa være tilladt at tænke paa Økonomien, i og for sig ikke ud fra principielle Besparelseshensyn, som jeg ikke mener har noget Krav paa at komme i første Række i saadanne Spørgsmaal, men fordi Beløb, som ved Insulinkurens Virkninger muligvis kan spares paa denne Front, kunde blive til god Nytte paa en anden. Jeg sigter herved til Brugen af et andet nyt Helbredelsesmiddel, det af Statens Seruminstitut fremstillede Pneumokokserum, der i sine Virkninger over for en saa hyppig og farlig Sygdom som Lungebetændelse møder med lignende heldige Resultater